

Гуманітарний факультет
Кафедра українознавства та загальної мовної підготовки

СИЛАБУС

навчальної дисципліни (обов'язкова)
УКРАЇНСЬКА МОВА (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)

Обсяг освітнього компоненту (кредитів/годин) – 3/90

Освітня програма «Прикладне матеріалознавство»
Спеціальність – 132 Матеріалознавство

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Воронюк Ірина Олександрівна, канд. філол. наук,
доцент

Контактна інформація:

- (061)7698375;
- kafedra_ukr_zn@zntu.edu.ua;
- Irynavoronyuk@gmail.com;
- навчальний корпус 1, авд.270

Час і місце проведення консультацій:

навчальний корпус 1, авд.270 або дистанційно
відеозв'язком за попередньою домовленістю та
відповідно до розкладу викладача

ОПИС КУРСУ

Навчальна дисципліна “Українська мова (за професійним спрямуванням)” належить до навчальних дисциплін циклу соціально-гуманітарної підготовки студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр». Вивчення дисципліни орієнтує вас як студента національного закладу вищої освіти на ставлення з повагою до культурного надбання українського народу, української мови як мови міжнаціонального спілкування українського народу, розуміння важливості знати державну мову та користуватися нею у всіх сферах суспільного життя.

Опанування дисципліни «УМПС» сформує адекватне розуміння себе і своєї мови у власному житті і житті нації; стане базою для правильного і швидкого вивчення решти дисциплін як гуманітарного, так і негуманітарного спрямування; буде основою у вашій навчальній, науковій та професійній діяльності, адже сформує основи фахової комунікації.

Основні **завдання** вивчення дисципліни “Українська мова (за професійним спрямуванням)”:

- сформувати чітке і правильне розуміння ролі державної мови у професійній діяльності;

- сформувати стійке розуміння самобутності української мови, її самостійності, оригінальності, неповторності, з унікальними рисами, що притамані лише їй;
- виховати повагу до української літературної мови, до мовних традицій;
- забезпечити досконале володіння нормами сучасної української літературної мови та дотримання вимог культури усного й писемного мовлення;
- виробити навички самоконтролю за дотриманням мовних норм у спілкуванні;
- розвивати творче мислення студентів;
- сформувати навички оперування фаховою термінологією, редагування, коригування та перекладання наукових текстів.

МЕТА, КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Метою викладання навчальної дисципліни “Українська мова (за професійним спрямуванням)” є:

- формування необхідної комунікативної спроможності у сфері професійного спілкування як в усній, так і писемній формах: удосконалення умінь і навичок практичного володіння українською мовою в різних видах мовленнєвої діяльності; опанування мовної і мовленнєвої культури; ознайомлення зі специфікою наукового, офіційно-ділового та розмовного стилів мови;
- набуття комунікативного досвіду, що сприяє розвитку ваших креативних здібностей та спонукає до самореалізації вас як фахівців, активізує пізнавальні інтереси, реалізує евристичні здібності як визначальні для формування професійної майстерності та конкурентоспроможності сучасного фахівця;
- вироблення навичок оптимальної мовної поведінки у професійній сфері: вплив на співрозмовника завдяки вмілому використанню різноманітних мовних засобів; оволодіння культурою монологу, діалогу та полілогу; сприйняття й відтворення фахових текстів; засвоєння лексики і термінології свого фаху; вибір комунікативно виправданих мовних засобів; послуговування різними типами словників.

Опанувавши навчальну дисципліну, ви маєте набути **загальних компетентностей**

K3.08.Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово

K3.09. Здатність спілкуватися іноземною мовою

K3.11. Здатність працювати в команді

K3.14.Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

Додаткові компетентності, визначені НУ «Запорізька політехніка»:

K3. 16 Здатності міжособистісної взаємодії, здатність діяти по-громадянськи свідомо та соціально відповідально, розуміти та використовувати основні культурологічні поняття у повсякденному житті, порівнювати розвиток української культури з розвитком культур інших народів світу, зокрема культур Західної Європи, орієнтуватися в основних напрямках сучасної української культури, вміти дати їм об'єктивну оцінку та науково обґрунтовану характеристику, здатність змістовно і послідовно аналізувати основні культурні епохи, їх історико-культурні пам'ятки, а також володіти основними елементами культурного етикету та виявляти свою всебічну обізнаність в питаннях української культури.

Очікувані програмні результати навчання:

ПРН11 Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами з професійних питань як усно, так і письмово.

ПРН32 Оволодіти культурологічним понятійно-категоріальним апаратом, розуміти сутність взаємозв'язків, виокремлювати основні закономірності формування та етапи розвитку національної та європейської культури від давнини до сучасності, розпізнавати імена видатних діячів духовної культури людства.

9. Здатність спілкуватися іноземною мовою

КЗ.11. Здатність працювати в команді

КЗ.14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

Додаткові компетентності, визначені НУ «Запорізька політехніка»:

КЗ. 16 Здатності міжособистісної взаємодії, здатність діяти по-громадянськи свідомо та соціально відповідально, розуміти та використовувати основні культурологічні поняття у повсякденному житті, порівнювати розвиток української культури з розвитком культур інших народів світу, зокрема культур Західної Європи, орієнтуватися в основних напрямках сучасної української культури, вміти дати їм об'єктивну оцінку та науково обґрунтовану характеристику, здатність змістовно і послідовно аналізувати основні культурні епохи, їх історико-культурні пам'ятки, а також володіти основними елементами культурного етикету та виявляти свою всебічну обізнаність в питаннях української культури.

Очікувані програмні результати навчання:

ПРН11 Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами з професійних питань як усно, так і письмово.

ПРН32 Оволодіти культурологічним понятійно-категоріальним апаратом, розуміти сутність взаємозв'язків, виокремлювати основні закономірності формування та етапи розвитку національної та європейської культури від давнини до сучасності, розпізнавати імена видатних діячів духовної культури людства.

ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Для опанування дисципліни вам знадобляться базові шкільні знання з української літературної мови, риторики, а також такі компетентності:

- здатність до оволодіння найбільш продуктивними методами навчально-пізнавальної діяльності,
- здатність до самостійного навчання,
- здатність установлювати причинно-наслідкові зв'язки між явищами,
- здатність до оцінювання перспективності конкретних знань, практичного їх застосування,
- бажання знаходити нестандартні рішення.

ПЕРЕЛІК ТЕМ (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Номер тижня	Теми лекцій, год.	Теми лабораторних/практичних робіт або семінарів, год.
1	2	3
Змістовий модуль 1		

1	Державна мова – мова професійного спілкування. Предмет і завдання дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» (2 год.)	
2	Норми української літературної мови (2 год.)	
3		Норми української літературної мови (2 год.)
4	Риторика і мистецтво презентації (2 год.)	
5		Риторика і мистецтво презентації (2 год.)
6	Культура усного фахового спілкування. Види публічного мовлення. Форми і методи усного професійного спілкування. Форми індивідуального і колективного обговорювання професійних проблем (2 год.)	
		Культура усного фахового спілкування. Види публічного мовлення. Форми і методи усного професійного спілкування. Форми індивідуального і колективного обговорювання професійних проблем (2 год.)
8	Писемна професійна комунікація. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації. Документація з кадрово-контрактних питань. Довідково-інформаційні документи. Службове листування, його особливості, етикет службового листування (2 год.).	
9		Писемна професійна комунікація. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації. Документація з кадрово-контрактних питань. Довідково-інформаційні документи. Службове листування, його особливості, етикет службового листування (2 год.).
Змістовий модуль 2		
10.	Науковий стиль української мови, його підстилі. Жанри наукового стилю. Оформлювання результатів наукової діяльності (2 год.).	

11		Науковий стиль української мови, його підстилі. Жанри наукового стилю. Оформлювання результатів наукової діяльності (2 год.).
12.	Українська термінологія у професійному спілкуванні. Термінологія обраного фаху (2 год.).	
13		Українська термінологія у професійному спілкуванні. Термінологія обраного фаху (2 год.).
14.		Переклад і редагування наукових текстів (2 год.).

САМОСТІЙНА РОБОТА

Теми для самостійної роботи студенти опановують упродовж навчання відповідно до тем лекційних і практичних занять.

Номер	Тема	Години
1	Державна мова – мова професійного спілкування. Основи культури української мови. Мовний, мовленнєвий, спілкувальний етикет. Стандартні етикетні ситуації.	6
2	Мовні норми на орфоепічному та лексичному рівнях у професійному спілкуванні: вимова голосних і приголосних звуків, наголошування слів, логічний та фразовий наголоси, темп мовлення, паузи. Лексичні групи у професійній сфері: синоніми, пароніми, омоніми, антоніми; периферійна лексика – професіоналізми, жаргонізми, молодіжний сленг.	2
3	Мовні норми на орфографічному рівні у професійному спілкуванні: правопис іншомовних слів, зокрема запозичених термінів; уживання великої літери; правопис слов'янських прізвищ.	2
4	Мовні норми на морфологічному рівні у професійному спілкуванні: відмінкові закінчення іменників другої відміни чоловічого роду в родовому відмінку однини (закінчення <i>-а (-я)</i> , <i>-у (-ю)</i>); паралельні закінчення у формі давального відмінка однини; особливості вживання кличного відмінка. Використання прикметників, займенників, числівників у мові професії: ступені порівняння прикметників; особливості вживання займенників; відмінювання числівників та їх поєднання з іменниками. Дієслово та дієслівні форми на <i>-но</i> , <i>-то</i> , дієприкметниковий та дієприслівниковий звороти, вживання прийменників.	2
5	Синтаксичні літературні норми у професійній сфері. Функційні стилі української мови та сфера їх застосування. Основні ознаки функційних стилів. Професійна сфера як інтеграція офіційно-ділового, наукового і розмовного стилів.	2
6	Риторика і мистецтво презентації. Види презентації. Підготовка презентації майбутньої професії.	2

7	Основи культури української мови. Мовний, мовленнєвий, спілкувальний етикет. Стандартні етикетні ситуації.	2
8	Види публічного мовлення; публічний виступ як важливий засіб комунікації; мистецтво аргументації; мовні засоби переконування.	2
9	Особливості усного спілкування. Функції та види бесід; співбесіда з роботодавцем; етикет телефонної розмови.	2
10	Наради, збори, перемовини, дискусії як форми колективного обговорення. «Мозковий штурм» як евристична форма, що активізує креативний потенціал співрозмовників під час колективного обговорення проблеми.	2
11	Складання документів з кадрово-контрактних питань: резюме, характеристика, заява, автобіографія, особовий листок з обліку кадрів, наказ щодо особового складу, трудова книжка, трудовий договір, контракт, трудова угода.	4
12	Написання довідково-інформаційних документів: прес-реліз, повідомлення про захід, звіт, службова записка, довідка, протокол, витяг з протоколу.	4
13	Особливості службового листування: реквізити листа та їх оформлювання, типи листів, етикетні мовні кліше у службових листах.	4
14	Оформлювання результатів наукової діяльності. План, тези, конспект як важливий засіб організації розумової праці.	2
15	Основні правила бібліографування джерел, оформлювання посилань.	2
16	Анотування і реферування наукових текстів. Реферат як жанр академічного письма.	2
17	Стаття як самостійний науковий твір. Вимоги до наукової статті.	2
18	Основні вимоги до виконання та оформлювання курсової, дипломної робіт. Рецензія, відгук.	4
19	Термінологія обраного фаху. Способи творення термінів спеціальності. Українські електронні термінологічні словники. Мовні засоби наукового стилю. Професіоналізми, номенклатурні назви, канцеляризми, кліше, штампи.	10
20	<i>Переклад і редагування наукових текстів.</i>	6
	<i>Разом:</i>	62

РЕКОМЕНДОВАНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ ДЖЕРЕЛА

1. Бондарчук К.С. Конспект лекцій з дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» для студентів денної та заочної форм навчання. Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2022. 78 с.
2. Бондарчук К.С. Методичні вказівки та завдання для практичних занять з дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» до теми «Літературні норми та стилі сучасної української мови» для студентів денної форми навчання (1 модуль). Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2022. 68с.
3. Бондарчук К.С. Методичні вказівки з дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» до теми «Ділові папери як засіб мовної комунікації» для студентів усіх форм навчання (2 модуль). Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2022. 62с.
4. Бондарчук К.С. Методичні вказівки та практичні завдання з дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» до теми «Науковий стиль української мови» для студентів економічних спеціальностей денної форми навчання (3 модуль). Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2022. 46 с.
5. Воронюк І.О. Методичні вказівки і завдання до практичних занять студентів інженерно-фізичного факультету з дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» / І.О. Воронюк. – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2022. – 30 с.

6. Воронюк І.О. Роздатковий матеріал. Методичні вказівки для організації самостійної роботи студентів усіх спеціальностей з дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» / І.О. Воронюк. – Запоріжжя: ЗНТУ, 2020. – 54с.
7. Глосарій до навчальної дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» для студентів усіх спеціальностей денної і заочної форм навчання/Укл. Г.С. Онуфрієнко. – Запоріжжя: ЗНТУ, 2016. – 82 с.
8. Методичні вказівки та контрольні роботи з дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням» для студентів I курсу заочної форми навчання / Укл. І. О. Воронюк. Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2023. 30 с.
9. Навчальний російсько-український словник базової термінології з психології та соціальної роботи для студентів гуманітарно-правового факультету денної та заочної форм навчання / Укл. Воронюк І.О. – Запоріжжя: ЗНТУ, 2019. – 34 с.
10. <https://lcorp.ulif.org.ua/dictua/>
11. <https://sum20ua.com/?wordid=0&page=0>
12. <https://www.ulif.org.ua/page/nova-riedaktsiia-ukrayins-kogho-pravopisu-2020>
13. <https://eir.zp.edu.ua/collections/852bfcf9-96a6-424f-8081-8b35735b38ba>

ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою окремо за кожен із двох блоків модулів на відповідному рубіжному модульному контролі та під час складання семестрового іспиту. Присутність на лекційних та практичних заняттях є обов'язковою, підготовка домашнього завдання і відповіді на практичних заняттях також, що і буде підставою допущення студента до складання іспиту та враховуватиметься під час виставлення підсумкового балу.

Позитивним результатом є бали від 60 до 100. Межею незадовільного навчання за результатами підсумкового контролю є бал, нижчий за 60. Результат 60 балів і вище передбачає отримання позитивних оцінок за всіма визначеними навчальною програмою освітнього компонента обов'язковими видами поточного контролю.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Ви маєте виконувати роботи самостійно, не примустимо залучення для виконання індивідуальних завдань інших студентів чи сторонніх осіб. Під час підготовки до практичного заняття ви маєте користуватися перевіреними, авторитетними джерелами, цитувати в конспекті думки науковців, обов'язково вказуючи цитоване джерело і його автора. У разі виявлення ознак плагіату чи фабрикації роботи не буде зараховано. Усі домашні завдання мають бути виконані вчасно, тобто на початок практичного заняття.

У разі невідвідування занять з певних тем та невчасного виконання розділів бал може знижуватись шляхом віднімання певної кількості балів відповідно до вищевказаної таблиці. Зниження балу може бути скомпенсоване шляхом відпрацювання пропущених занять та виконання додаткових завдань.

У разі дистанційного навчання студент має подбати про ідентифікацію особи: зробити обліковий запис українською мовою (ім'я та прізвище) та увімкнути камеру. Це пов'язано як із юридичним складником, так і з етикою ділового спілкування. Слід враховувати також час надсилання виконаних робіт.

Політику дотримання академічної доброчесності визначено Кодексом академічної доброчесності Національного університету «Запорізька політехніка»
https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Nakaz_N253_vid_29.06.21.pdf

ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ ДЛЯ РОБОТИ НА КУРСІ

Щоб мати доступ до навчально-методичних розробок курсу, необхідно мати особистий доступ до університетської навчальної платформи Moodle. Для отримання особистого паролю Вам необхідно звернутись до деканату вашого факультету.

- Маючи логін і пароль для платформи Moodle , ви зможете знайти потрібний курс **Українська мова за професійним спрямуванням (к.філол.н., доц. Ірина Воронюк)**
<https://moodle.zp.edu.ua/course/view.php?id=80>

- В електронному інституційному репозитарії Національного університету «Запорізька політехніка» ви можете завантажити навчально-методичні матеріали курсу <http://eir.zp.edu.ua/>;
- Інформаційні електронні ресурси наукової бібліотеки університету «Запорізька політехніка» <http://library.zp.edu.ua/>.

У разі виникнення питань при роботі з системою Moodle надсилайте запити на електронну пошту nvzpeduua@gmail.com

У разі проблем з доступом до облікового запису студента до листа додається сканкопія документа, що посвідчує особу.

Телефони технічної підтримки: +380994420373; +380689801214